

STANOWISKO RADY OCHRONY PRACY

w sprawie wsparcia pracodawców dążących do poprawy warunków pracy za pomocą programów prewencyjnych PIP i CIOP-PIB

Rada Ochrony Pracy przy Sejmie RP na posiedzeniu 20 września 2016 r. zapoznała się z informacjami na temat wsparcia pracodawców dążących do poprawy bezpieczeństwa pracy za pomocą programów prewencyjnych Państwowej Inspekcji Pracy oraz Centralnego Instytutu Ochrony Pracy – Państwowego Instytutu Badawczego.

W materiale przedstawionym przez Państwową Inspekcję Pracy zaprezentowano działania związane z prewencją wypadkową służącą uzyskaniu trwałej poprawy warunków pracy. Głównymi adresatami programów PIP są mikro- i mali pracodawcy, u których najczęściej stwierdzone są nieprawidłowości w przestrzeganiu przepisów prawa pracy, a w tym zapewnienia pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Działania te obejmowały projekty o charakterze informacyjno-prewencyjnym, w szczególności popularyzację przepisów dotyczących bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia oraz dobrych praktyk w tym zakresie (szkolenia, kampanie informacyjne, materiały edukacyjne, listy kontrolne, wydawnictwa), a także doradztwo prawne i techniczne.

W materiale PIP przedstawiono szczegółowo główne programy prewencyjne skierowane do zakładów pracy z grupy wysokiego ryzyka zawodowego i dużej wypadkowości:

- Zdobądź Dyplom Państwowej Inspekcji Pracy dla mikroprzedsiębiorców zatrudniających do 9 pracowników (w uzasadnionych przypadkach w programie mogą wziąć udział zakłady zatrudniające do 20 osób),
- Zarządzanie bezpieczeństwem pracy – prewencja wypadkowa (dla przedsiębiorstw zatrudniających do 50 osób),
- Budowa. STOP wypadkom! (dla przedsiębiorstw zatrudniających do 50 osób),
- program prewencyjny dla zakładów usług leśnych, wykonujących prace z zakresu gospodarki leśnej, który w szczególności dotyczy pozyskiwania i zrywki drewna,
- minimalne wymagania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie bezpiecznego użytkowania maszyn,
- przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu oraz innym zagrożeniom psychospołecznym.

Przedstawiono również informację nt. nowego programu pt. „Pierwsza kontrola” adresowanego do pracodawców, którzy dotychczas nie byli kontrolowani. Należy podkreślić, że działalność promocyjna Państwowej Inspekcji Pracy zmienia istotnie jej podejście do przedsiębiorstw z wyłącznie restrykcyjnych kontroli na profesjonalne doradztwo.

W materiale przedstawionym przez Centralny Instytut Ochrony Pracy – Państwowy Instytut Badawczy zaprezentowano programy prewencyjne mające na celu wsparcie pracodawców w działaniach na rzecz poprawy warunków pracy. Programy te są prowadzone dwutorowo, jako:

- bezpośrednie wsparcie przedsiębiorstw oraz systemowe budowanie i rozwijanie partnerskiej współpracy pomiędzy przedsiębiorstwami a Instytutem oraz
- działania edukacyjne, informacyjne i promocyjne dotyczące tematyki bezpieczeństwa pracy (także w formie informacyjnych kampanii społecznych).

Bezpośrednia współpraca z przedsiębiorstwami jest realizowana m.in. przez upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie wykorzystywania wyników badań naukowych i prac rozwojowych, w szczególności poprzez struktury sieciowe Instytutu, do których należą:

- Forum Liderów Bezpiecznej Pracy zraszające przedsiębiorstwa,
- Sieć Ekspertów ds. BHP certyfikowanych przez CIOP-PIB,
- Sieć Regionalnych Ośrodków BHP nadzorowanych przez CIOP-PIB.

Systemowo działające struktury sieciowe Instytutu pozwalają dotrzeć do ponad 17 tys. przedsiębiorstw zatrudniających ok. 0,7 mln osób. W ramach współpracy z przedsiębiorstwami podejmowane są wspólne działania polegające na praktycznym wykorzystywaniu najnowszej wiedzy (ok. 170 działań rocznie).

Instytut prowadzi także działania edukacyjne (podnoszenie kwalifikacji pracowników w zakresie bhp – ok. 2 tys. osób rocznie), informacyjne i promocyjne (upowszechnianie zagadnień bezpieczeństwa pracy podczas ok. 70

przedsięwzięć rocznie). Działania Instytutu w tym zakresie są realizowane przede wszystkim poprzez informacyjne kampanie społeczne, w tym polską edycję kampanii Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa i Zdrowia w Pracy. W ciągu ostatnich 15 lat zrealizowano 22 informacyjne kampanie społeczne – dla ok. 4 tys. uczestników rocznie.

Ponadto w materiale przedstawionym przez CIOP-PIB zaprezentowano wyniki współpracy w programie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (w latach 2013-2016) dotyczącym dofinansowania płatników składek w działaniach na rzecz zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym (adresowanego do wszystkich płatników składek, ze szczególnym uwzględnieniem sektora MŚP). Przedstawiono zakres obszarów technicznych objętych wnioskami oraz liczbę i charakter wniosków składanych z poszczególnych województw. Ponad 30% wniosków dotyczyło udoskonalenia wentylacji i oczyszczania powietrza, a ok. 28% – ręcznych prac transportowych. W wyniku realizacji 634 projektów uzyskano udokumentowaną poprawę warunków pracy dla ok. 10 tys. pracowników.

Na podstawie przedstawionych materiałów oraz dyskusji Rada Ochrony Pracy uznaje za celowe:

1. kontynuowanie w dotychczasowym zakresie prowadzonych przez PIP programów prewencyjnych,
2. rozwijanie współpracy PIP z CIOP-PIB w szczególności w zakresie wzajemnego wykorzystywania wydawnictw i materiałów informacyjnych w prowadzonych kampaniach i programach prewencyjnych,
3. kontynuowanie prowadzonych przez CIOP-PIB informacyjnych kampanii społecznych oraz innych przedsięwzięć edukacyjnych i upowszechniających zagadnienia bezpieczeństwa i ochrony zdrowia,
4. rozwijanie współpracy Instytutu w ramach koordynowanych struktur sieciowych przedsiębiorstw i specjalistów bhp oraz nawiązanie współpracy z reprezentatywnymi organizacjami pracodawców i pracowników,
5. kontynuowanie przez ZUS programu dofinansowania płatników składek w działaniach na rzecz projektów zapobiegania wypadkom przy pracy i chorobom zawodowym. Powodzenie programu uzasadnia stworzenie mechanizmu stopniowego zwiększania środków na prewencję do wysokości 5% funduszu ubezpieczeń od wypadków i chorób zawodowych. W ocenie wniosków płatników składek wspierać powinna ZUS instytucja publiczna o potwierdzonych kompetencjach technicznych.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Ochrony Pracy

/-/ Poseł Janusz Śniadek

Warszawa, 18 października 2016 r.